

mgr BARBARA SZCZEPANOWSKA

Centralny Instytut Ochrony Pracy
– Państwowy Instytut Badawczy

INTERNETOWE ŹRÓDŁA INFORMACJI O BHP

Portal National Institute for Occupational Safety and Health NIOSH, USA

W ramach cyklu artykułów o internetowych źródłach informacji dotyczących problematyki bezpieczeństwa i zdrowia w pracy, w tej publikacji zaprezentowano zawartość merytoryczną portalu amerykańskiego Krajowego Instytutu Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (National Institute for Occupational Safety and Health – NIOSH). Portal ten zawiera zarówno informacje dotyczące działalności i prowadzonych prac tego instytutu, jak też daje dostęp do wielu innych ważnych informacji z zakresu bezpieczeństwa i zdrowia w pracy oraz dziedzin pokrewnych.

Internet sources of OSH information

The portal of the National Institute for Occupational Safety and Health (NIOSH), USA

This article – which is part of a series of articles on Internet sources of occupational safety and health (OSH) information – presents the content of the portal of the U.S. National Institute for Occupational Safety and Health (NIOSH). This portal contains information on the activities and projects of NIOSH; it also offers access to many other important data and information on OSH and other related disciplines.

Wstęp

Artykuł ten stanowi kontynuację cyklu opracowań na temat internetowych źródeł informacji o zapewnianiu bezpieczeństwa i dobrego zdrowia pracowników, o ergonomii, inżynierii środowiska pracy i wielu innych tematach pokrewnych.

W Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej do problematyki bezpieczeństwa i dobrego zdrowia w pracy przywiązuje się wielką wagę i wiele instytucji na poziomie lokalnym i krajowym prowadzi prace związane z ochroną człowieka w procesie pracy. Jedną z nich jest *National Institute for Occupational Safety and Health – NIOSH* (Krajowy Instytut Bezpieczeństwa i Higieny Pracy) [1].

Instytut ten pełni rolę rządowej agencji federalnej, odpowiedzialnej za prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz i rekomendacji dotyczących ochrony pracownika przed zagrożeniami, wypadkami i chorobami zawodowymi.

Instytut NIOSH jest jedną z instytucji, funkcjonujących w ramach Ministerstwa Zdrowia i Służb Socjalnych (*United States Department of Health and Human Services – HHS*) [2]. Organizacyjnie podlega on jednej z agencji Ministerstwa: *Centers for Disease Control and Prevention – CDC*. Agenda ta zapewnia system nadzoru zdrowotnego w celu monitorowania i zapobiegania epidemiom chorób, wdrażania strategii prewencji oraz prowadzenia statystyki krajowej [3].

Omawiany Instytut został powołany w 1970 r. ustawą o bezpieczeństwie i higienie pracy „*Occupational Safety and Health Act of 1970 – OSH ACT*”. Ustawą tą powołano także do życia dwie inne placówki rządowe: Administrację Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (*Occupational Safety and Health Administration – OSHA*), która podlega Ministerstwu Pracy USA i jest odpowiedzialna m.in. za opracowywanie i wdrażanie przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy [4] oraz Krajowy

Komitet Doradczy ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (*National Advisory Committee on Occupational Safety and Health – NACOSH*), który udziela porad, konsultacji i zaleceń ministrowi pracy oraz ministrowi zdrowia i służb socjalnych w zakresie spraw dotyczących stosowania ustawy OSH ACT [5].

Ważną instytucją rządową zajmującą się bezpieczeństwem i higieną pracy jest także Ministerstwo Pracy (*United States Department of Labor – DOL*), które obejmuje opieką osoby pracujące, poszukujące pracy i emerytów [6]. Ministerstwo to realizuje m.in. prace związane ze zwiększaniem możliwości korzystnego zatrudnienia, poprawą warunków pracy, problematyką praw do emerytury i świadczeń z tytułu opieki zdrowotnej, pomocy w szukaniu pracy oraz pracowników.

Instytut NIOSH jest placówką powołaną w celu pomocy w zapewnianiu bezpiecznych i zdrowych warunków pracy. Zadanie to realizuje dzięki pracom prowadzonym w zakresie

badania, informacji, edukacji i szkolenia w tej dziedzinie.

Głównymi celami strategicznymi Instytutu są:

- prowadzenie badań w celu redukcji liczby wypadków i chorób zawodowych
- promowanie bezpiecznych i zdrowych miejsc pracy poprzez interwencje, zalecenia i budowanie zdolności instytucjonalnej do prowadzenia niezbędnych działań.

Szerzej zadania Instytutu NIOSH zostały sformułowane w akcie założycielskim w następujący sposób:

- opracowywanie rekomendacji dla norm dot. bezpieczeństwa i zdrowia w pracy
- wykonywanie wszystkich zadań zleczonych przez *Secretary of Health and Human Services*, w tym – wykonywanie badań, szkolenie i edukacja pracowników
- opracowywanie informacji nt. bezpiecznych poziomów narażenia na materiały toksyczne oraz niebezpieczne czynniki i substancje

- prowadzenie badań naukowych w dziedzinie nowych zjawisk związanych z bezpieczeństwem pracy

- prowadzenie w zakładach pracy badań (ocena zagrożeń zdrowia) w celu określania toksyczności materiałów używanych na stanowiskach pracy

- finansowanie badań prowadzonych przez inne agencje rządowe lub prywatne organizacje poprzez kontrakty, granty i inne formy finansowania.

Ten zakres zadań w 1997 r. rozszerzono poprzez kolejny akt prawny (*Federal Mine Safety and Health Amendments Act of 1977*) o problematykę związaną z przemysłem górniczym.

Uważa się, że NIOSH jest jedną z wiodących w kraju i na świecie instytucją pomagającą w ochronie przed chorobami zawodowymi, uszkodzeniami ciała, inwalidztwem czy wypadkami, w tym – śmiertelnymi, m.in. dzięki gromadzeniu informacji, prowadzeniu badań naukowych i przekształcaniu zgromadzonej informacji w produkty i usługi informacyjne.

Instytut NIOSH jest ogromną instytucją liczącą ponad 1400 specjalistów z wielu dziedzin, zlokalizowaną w kilku miastach. Główna siedziba jest w Waszyngtonie, a laboratoria badawcze i biura znajdują się w Cincinnati, Morgantown, Pittsburgh, Spokane i Atlancie.

Organem doradczym Instytutu NIOSH jest Rada Naukowa (*Board of Scientific Consultants*). Instytut ten pełni także rolę Amerykańskiego Krajowego Centrum Informacji o Bezpieczeństwie i Higienie Pracy CIS, działając w ramach jednego z największych i najważniejszych systemów informacji o bhp [7].

Rys. 1. Strona główna portalu Instytutu NIOSH

Fig. 1. Homepage of the NIOSH website

Instytut NIOSH jest jednym z największych i najaktywniejszych Centrów CIS działających w sieci, nieodpłatnie udostępnia wiele bardzo ważnych i przydatnych materiałów informacyjnych, wydawnictw, baz danych, współpracuje z innymi Centrami CIS w różnych krajach [8]. Bardzo ważnym źródłem informacji naukowych i praktycznych opracowywanym przez ten Instytut, w tym także przez biblioteki i ośrodki informacji NIOSH, jest jego portal internetowy.

Portal NIOSH

Z działaniami Instytutu NIOSH najłatwiej zapoznać się poprzez portal (www.cdc.gov/niosh) [1]. Stanowi on nie tylko źródło informacji o pracach prowadzonych w ramach tej instytucji, ale także udostępnia wiele danych i informacji dotyczących wszelkich aspektów problematyki bezpieczeństwa i zdrowia w pracy oraz dziedzin pokrewnych. Mogą one stanowić pomoc w pracach zarówno teoretyków jak i praktyków z tego zakresu.

Ważnym atutem tego portalu jest fakt, że jest on dostępny w języku angielskim, a także w języku hiszpańskim (przy zmniejszonym zakresie zawartych w nim informacji).

Strony internetowe portalu są skonstruowane w bardzo prosty, przejrzysty sposób, nie są przeładowane treścią czy ilustracjami. Struktura portalu opiera się na bardzo wielu odnośnikach, przez co jest czytelny i klarowny.

Charakterystyczną cechą tego portalu jest też zapewnienie dostępu do tych samych informacji z wielu stron, co jest wygodne dla użytkowników. Stanowią one odnośniki do ważnego amerykańskiego źródła informacji o bezpieczeństwie i zdrowiu w pracy w USA i na świecie – portalu CDC, zawierającego wiele wiarygodnych i najnowszych informacji z omawianej dziedziny (www.cdc.gov) [3].

Ważną cechą portalu CDC, który wart jest osobnego omówienia, jest zamieszczenie niektórych materiałów na poszczególne tematy w 10 językach, które najczęściej są używane w USA. Strony zawierają także linki do portalu m.in. Ministerstwa Zdrowia i Służb Socjalnych USA (*Department of Health and Human Services*) (www.hhs.gov) [2] oraz do portalu rządu amerykańskiego (www.usa.gov/) [9].

Druga powtarzająca się na wielu stronach portalu Instytutu NIOSH (rys. 1.) grupa informacji to nazwa i symbole Instytutu wraz z odnośnikami do: strony z wyszukiwarką (*Search NIOSH*), strony głównej Instytutu (*NIOSH Home*), strony zawierającej wykaz tematów omawianych w portalu (*NIOSH Topics*), indeksu alfabetycznego haseł w portalu (*Site Index*), baz danych i źródeł informacji (*Databases and Information Resources*), produktów (*NIOSH Products*) oraz strony z danymi kontaktowymi (*Contact us*).

Strona główna portalu NIOSH (www.cdc.gov/niosh), bardzo przejrzysta i krótka, zajmująca jedynie pół strony, zawiera odnośniki

do innych stron, pogrupowane w następujący sposób: *Źródła informacji (Information Resources)*, *Programy (Programs)*, *W centrum uwagi (Spotlights)*, *Główne zasoby informacji (Key Resources)*, *Szybkie linki (Quick Links)*.

W ramach działu: *Źródła informacji* w ramach poddziału: *Co nowego* zamieszczono wykaz wszystkich dokumentów z lat 2004 – 2007 w układzie wg miesięcy.

Udostępniono tu także osobny link do opracowywanej przez NIOSH bazy danych NIOSHTIC 2, która obejmuje bibliograficzne informacje na tematy związane z problematyką bhp: m.in. publikacje, ważne raporty i artykuły z czasopism, finansowanych w pełni lub częściowo przez NIOSH.

Kolejny wykaz obejmuje dane zgrupowane wg kategorii tematycznych.

1. Wydawnictwa typu alertowego, zawierające informacje o najnowszych zagrożeniach, chorobach, wypadkach śmiertelnych.

2. Wydawnictwa typu "*Criteria Documents*", opracowywane i polecane przez NIOSH.

3. Wydawnictwa CIBs (*Current Intelligence Bulletins*), oceniające nowe informacje o zagrożeniach zawodowych.

4. Bazy danych i inne źródła informacji, w tym Karty Bezpieczeństwa Chemicznego i *NIOSH Guide to Chemical Hazards*.

5. Wydawnictwa: "*Fact Sheets*", zawierające informacje i rekomendacje z prowadzonych w Instytucie badań dotyczących wypadków i chorób zawodowych.

6. Wydawnictwa: "*FRNs (Federal Register Notices)*" zawierające oficjalne dokumenty rządowych agencji i organizacji.

7. Raporty i publikacje związane z pożarami i wynikającymi z nich wypadkami, w tym – śmiertelnymi.

8. Wydawnictwa: "*HCs (Hazard Controls)*", krótkie materiały, opisujące w przystępny sposób techniki kontroli narażeń zawodowych w poszczególnych przemysłach i procesach.

9. Wydawnictwa typu *HIDs (Hazard IDS)*, krótkie materiały podsumowujące rezultaty badań NIOSH na konkretnych stanowiskach w zakładach pracy.

Na tej stronie portalu znajdują się także: dane o wynikach badań zagrożeń w miejscach pracy; wykaz publikacji związanych z zagrożeniami w kopalniach; podręcznik metod analitycznych instytutu; teksty wydawnictw: "*Press Releases*" z podsumowaniami m.in. najważniejszych konferencji, nowych wydań w NIOSH; wykaz opracowanego przez Instytut oprogramowania; filmy wideo, wydawnictwa: "*Workplace Solutions*", pisane przystępnym językiem porady w zakresie zastosowania wyników badań Instytutu w praktyce bhp; wydawnictwa: "*Workplace Survey Reports*", zawierające raporty z wizyt ekspertów Instytutu w miejscach pracy.

Na stronie głównej Instytutu NIOSH w grupie linków do różnych źródeł informacji zamieszczono także link do wydawnictwa: "*NIOSH eNews*" i do stron w języku hiszpańskim.

Druga duża grupa informacji, do których odsyła strona główna portalu NIOSH pt. "*Programs*", obejmuje osiem linków, a "*NIOSH Program Portfolio*" umożliwia dostęp do kolejnych ośmiu grup informacji.

Pierwsza odsyła do sektorowych programów NORA: "*NORA Sector Programs*". NORA (*the National Occupational Research Agenda*) powstała w 1996 r. i stanowi Krajowy Program z Zakresie Bezpieczeństwa Pracy, w realizacji którego bierze udział NIOSH i ok. 500 innych instytucji. Program jest realizowany w celu stymulowania badań innowacyjnych i doskonalenia działań praktycznych w miejscu pracy, a także w celu stworzenia ukierunkowanych działań w dziedzinie bhp w 21 priorytetowych obszarach. Zamieszczono tam wiele informacji o tym programie, a także dane dotyczące prowadzonych badań i innych prac w ramach programu NORA w podziale na sektory gospodarki: rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo; budownictwo; opieka zdrowotna i pomoc społeczna; produkcja; górnictwo; usługi; transport; składowanie, zakłady użyteczności publicznej; hurt i handel detaliczny (rys. 2.).

Druga grupa danych obejmuje 15 programów międzysektorowych "*NIOSH Cross-Sector Programs*". Są to m.in. prace nad autorytatywnymi najważniejszymi dokumentami NIOSH, np. *Recommended Exposure Limits (Rel)*, *Immediately Dangerous to Life and Health values (IDLH)*, certyfikaty respiratorów, ilościowe metody oceny ryzyka. Kolejną grupą to programy związane z: nowotworami, chorobami krążenia i reprodukcji; z komunikacją i rozpowszechnianiem informacji; przygotowaniem na nadzwyczajne wypadki i działaniem po ich wystąpieniu; współpracą globalną; oceną zagrożeń zdrowia; ochroną przed utratą słuchu; przed chorobami skóry i chorobami immunologicznymi; uszkodzeniami układu mięśniowo-szkieletowego; technologiami związanymi z ochroną osobistą; badaniami dawek promieniowania; chorób układu oddechowego; wspieraniem programów szkolenia w zakresie ochrony pracy i zdrowia; traumatycznych wypadków; organizacji pracy i chorób związanych ze stresem.

Kolejna grupa informacji, do których można dotrzeć poprzez linki ze strony głównej, to ważne grupy zagadnień koordynowanych przez NIOSH. Są to opisane programy związane z: ekonomią, oceną narażenia, kontrolą inżynierską, zdrowiem w pracy, pomocą dla drobnego przemysłu, monitoringiem, oraz program "*Worklife Initiative*".

W ramach działu: „Programy” druga grupa informacji to dane o programie NORA, a kolejnym – szeroko rozbudowany dział dotyczący respiratorów i technologii ochronnych. Następnym

Rys. 2. Strona portalu NIOSH z informacjami o programie NORA

Fig. 2. Information on NORA on the NIOSH website

dział zawiera dane o ocenie zagrożeń w miejscu pracy (HHE), udostępniony także w języku hiszpańskim. Kolejna grupa informacji dotyczy działań NIOSH związanych m.in. z narażeniem na promieniowanie w miejscu pracy. Strony zawierają opis działań w ramach programu: "NIOSH Office of Compensation Analysis and Support" (OCAS). Ostatnie trzy grupy programów to: bezpieczeństwo i zdrowie w górnictwie, "Worklife Initiative" – rozpoczęty w 2004 r. szeroki program, wspierający się m.in. na działaniach Centrów Doskonałości, a także "r2p – Research to Practice" – nowa inicjatywa Instytutu NIOSH, mająca na celu transfer wyników badań naukowych, technologii i informacji do wysokoefektywnych praktyk prewencyjnych i produktów przyjętych w miejscu pracy.

Na głównej stronie omawianego portalu, a także na wielu innych, zamieszczono dostęp do 2 ważnych źródeł informacji, pozwalających na szybkie dotarcie do konkretnych informacji tematycznych. Pierwsze z tych źródeł to alfabetyczny indeks wszystkich stron zawartych w ramach portalu Instytutu NIOSH (NIOSH Site Index A-Z). Drugim ważnym narzędziem wyszukiwania tematycznego jest grupa zakładki na stronie głównej, a także na niektórych innych stronach. Pierwsza z nich informuje o zawartości merytorycznej tego serwisu. Zawiera w układzie alfabetycznym hasła tematyczne, dla których można znaleźć dane w ramach portalu, np. benzen, nanotechnologia, azbest, bezpieczeństwo elektryczne. Niektóre hasła pokrywają się z hasłami w indeksie tematycznym.

Kolejna zakładka prowadzi do wybranych haseł tematycznych, obejmujących informacje o bezpieczeństwie i zdrowiu w pracy w poszczególnych przemysłach i zawodach, a następnie do: zagrożeń zawodowych i narażeń na czynniki szkodliwe, chorób zawodowych, wypadków, zagrożeń chemicznych, bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, przygotowań na nadzwyczajne wypadki i działaniem po ich wystąpieniu, danych statystycznych. Do tych grup tematycznych zapewniono także dostęp z innych działów portalu.

Strona główna portalu obejmuje także grupę często zmienianych linków w ramach działu: „W centrum uwagi” (*Spotlights*). Na przykład zawarto tu link do informacji o 28 kwietnia – Światowym Dniu Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych 2007, do danych statystycznych związanych z pracą, w tym z wypadkami, do raportu dotyczącego nanotechnologii, do źródeł informacji związanych z tragedią 11 września w USA itp.

Na stronie głównej portalu udostępniono także w dziale "Key Resources" najważniejsze materiały NIOSH, np. "Pocket Guide to Chemical Hazards", "Manual of Analytical Methods",

a także umieszczono tam linki do innych materiałów informacyjnych.

Ostatnia grupa informacji to tzw. szybkie linki do stron na temat: NIOSH i kontaktów z tą instytucją, grantów, szkoleń, konferencji, kontaktu ze znajdującym się w Cincinnati repozytorium najważniejszych politycznych dokumentów NIOSH (*NIOSH Docket*), a także do projektów dokumentów, które może komentować każda osoba, która wejdzie na portal.

Na wielu stronach portalu umieszczono także link do stron zapewniających dostęp do informacji o bazach danych, produktach i różnych źródłach informacji, opracowanych w tym Instytucje.

Portal NIOSH jest bardzo obszerny, wiele działów jest szeroko rozbudowanych. Dokładniej można się z nimi zapoznać wchodząc na poszczególne strony internetowe Instytutu: www.cdc.gov/niosh

Podsumowanie

Łatwy i szybki dostęp do informacji zapewniają m.in. portale internetowe krajowych i międzynarodowych instytucji i organizacji, w szczególności instytucji rządowych, które zawierają informacje sprawdzone i wiarygodne, na których można się oprzeć. Są one na ogół często aktualizowane, stanowiąc więc mogą ważne źródło informacji najnowszych i autorytatywnych.

Instytut NIOSH jest instytucją rządową, posiada duże fundusze na swoje prace, prowadzi wiele badań naukowych, a ich wyniki, opracowania, materiały i produkty NIOSH, mogą być użyteczne także dla polskich użytkowników – studentów i wykładowców, teoretyków i praktyków w zakresie bezpieczeństwa i dobrego zdrowia w pracy.

PIŚMIENICTWO

[1] Portal Instytutu NIOSH – <http://www.cdc.gov/niosh>

[2] Portal Ministerstwa Zdrowia i Służb Socjalnych – <http://www.hhs.gov>

[3] Portal agencji: Centra Zwalczenia i Prewencji Chorób – <http://www.cdc.gov>

[4] Portal Administracji Bezpieczeństwa i Higieny Pracy – <http://www.osha.gov>

[5] Portal Krajowego Komitetu Doradczego ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy – <http://www.osha.gov/dop/nacosh/nacosh.html>

[6] Portal Ministerstwa Pracy – <http://www.dol.gov>

[7] Witryna Międzynarodowego Centrum CIS – <http://www.ilo.org/cis>

[8] Witryna Krajowego Centrum CIS – <http://www.ciop.pl/1568.html>

[9] Portal Rządu Amerykańskiego – <http://www.usa.gov/>

Wyobraź sobie, że w Twojej firmie:

- bezpieczeństwo to ciągły proces eliminacji zagrożeń,
- pracownicy od najniższego szczebla są zaangażowani w poprawę bezpieczeństwa i to oni podejmują inicjatywy w tym zakresie,
- wzmacnia się zachowania bezpieczne i eliminuje zachowania ryzykowne,
- kultura organizacji, wspiera komunikację pomiędzy pracownikiem a przełożonym, redukuje wewnętrzne podziały na „my” i „oni”, buduje zaufanie i współpracę.

... Tak funkcjonuje już ponad 2000 zakładów w 49 krajach, które wdrożyły i stosują Technologię BAPP® i uzyskały średnio 25% spadek wskaźnika wypadkowości (po pierwszym roku), i dalszy 46% spadek (po 3 latach).

To autorskie rozwiązanie lidera bezpieczeństwa pracy:

**Behavioural Science Technology
International**

biura w Polsce:

tel. 032 2480024

0 603634621 / 0 603623216